

je postavilo skoraj nedosegljivo oviro, ki sta jo starša z vaško pomočjo prestopila.

Aktivna imaginacija, ki jo Feri izvaja po Jungu, razumevanje romana oteži. Sam se namreč odloči, kaj za njega predstavlja stvarnost, kaj pa samo fikcijo.

Skrivnostna bela ženska in čudežna ozdravitev otroka, bralca vsekakor ne pustita ravnodušnega.

Boj za življenje se zdi nerealističen, morda ravno zaradi imaginarnega sloga pisanja, pa tudi zaradi razmer, ki boj otežujejo.

Srečen konec je morda nekoliko pričakovan, kar je posledica prisotnosti bele ženske.

Vaška skupnost in starša boj prenesejo le z nekaj premraženosti, kar lahko – glede na ohranjeno življenje, prezremo.

Pomembno vlogo v romanu igrajo dialogi, ki očrtajo osebnosti literarnih likov in njihovih odločitev.

Humorni vložek pa vsekakor dodajo Pištekova preklinjanja.

Avtor v ganljivih trenutkih modro pretehta opise.

Vsak lik opiše večplastno, kar ponudi širšo sliko dogajanja. Z distance opiše dogajanje, ki je kljub temu polno toplote in bližine. Dovolj nam vstopiti v najintimnejše dogodke svojega zgodnjega življenja, v ganljivih trenutkih pa doda humor, ki razblini napeto ozračje. Skozi roman išče avtor odgovore na vprašanja o tem, kaj in kako je izoblikovalo njegov poznejši pogled na svet.

Ganljive trenutke opiše z distance, ki poglobi realen pogled, doda še humor, ki razblini napetost.

Roman, pisan v aktivni imaginaciji, bralcu ponudi nov, redek slog pisanja. Prizori so malokrat povedane zgodbe, ki so posebne zaradi načina obravnave. Odnosi med protagonisti so pomembni, niso pa najpomembnejši. Večji pomen je na sanjah, kjer avtor išče dolgo potlačene spomine.

Roman slika skupnost, življenje ljudi na ruralnem obrobju države in ljubezen med novopečenima staršema. Otroku želita marsikaj, saj se je smelo med želje dodajati tudi iz sanj.

Ilenija Prezelj | srednji poklicni program, vsi letniki, Srednja frizerska šola Ljubljana

Mentorica | Andreja Kordiš

Kdor hrepeni, lepše živi

Prebrala sem knjigo z naslovom Modra vrtnica, pisatelja Ivana Sivca. Rojen je bil 23. 6. 1949 in se uvršča med tri najbolj brane avtorje v slovenskih knjižnicah. Napisal je že preko 160 knjig in je tako najplodovitejši slovenski pisatelj. Piše predvsem za otroke in mladino, ukvarja pa se tudi s pisanjem besedil za narodno-zabavno glasbo. Sivec je tudi radijski in kulturni delavec. Za svoja dela je prejel že mnogo nagrad. Ni samo pisatelj, temveč tudi pesnik in raziskovalec. Ustvarja pa predvsem prozo in poezijo.

Roman Modra vrtnica je daljše pripovedno besedilo z zaokroženo dogajalno zgodbo. Dogajalni čas je postavljen v 19. in 20. stoletje, sama zgodba pa se odvija na Slovenskem, na Dunaju ter v Trstu.

Gre za roman iz preteklosti in polpreteklosti zgodovine. Je spominski/zgodovinski/biografski roman. Sledimo življenjski-

ma zgodbama slovenskega modernista Josipa Murna ter njegove neuslišane ljubezni, Alme Souvan.

Njune poti se v zgodbi večkrat srečajo, a nikoli ne pride do obojestranske ljubezni. V zgodbi поблиže spoznamo tudi ostale moderniste: Otona Zupančiča, Ivana Cankarja ter Dragotina Ketteja, dobrotnico Franjo Tavčar, vrtnarja Jerneja ter še mnoge druge. Glavni motiv literarnega dela je hrepenenje, o čemer bom v naslednjih vrsticah tudi pisala.

V Modri vrtnici dodobra spoznamo, kako je po tako imenovani modri vrtnici hrepenel Josip Murn, glavna literarna oseba. Veliko večino svojih pesmi je posvetil prav njej, Almi Souvan, hčerki ljubljanskega veletrgovca Ferdinanda ter dramske igralka Rozalije. Njuna svetova sta si bila tako različna, pa kljub temu nekako podobna. Tako kot je zapisal Ivan Sivec, v bistvu smo si vsi ljudje podobni, ne glede na to,

kje živimo. Celo življenje hrepenimo, pa čeprav vemo, da je to marsikdaj nedosegljivo. In prav to je naša Modra vrtnica, modra vrtnica z veliko začetnico. In ta Modra vrtnica je bila Murnu Souvanova Alma.

V prav vseh treh danih besedilih začutimo, kako močno je bilo za Murna čustvo hrepenenja. Hrepenenja po nedosegljivem. Tako močno si je želel imeti svojo modro vrtnico Almo, pa čeprav je vedel, da je nikoli ne bo imel. V ciklusi pesmi Noči pravi, da je dal svoje vse, svoje sanje, svoje sladke trude in svoje solzne oči. Čutimo, da je brez nje nesrečen, in da brez nje tava po svetu, pa ne ve, v katero smer.

Tudi v pesmi Nageljne poljske na papir izlije svoja globoka občutja, svoj nemir, svojo žalost. Brez nje je izgubljen in osamljen. Pa vendar pravi, da je lepo živeti in da je v življenju lepo hrepeneti ... Lepo je hrepeneti in iskati modre vrtnice. Brez teh bi bilo življenje žalostno, brez smisla.

Tko kot pravi naslov »Kdor hrepeni, lepše živi,« se tudi sama močno strinjam s tem. Kajti v knjigi sem res začutila, kako žalostno, pa vendar tudi veselo je hrepeneti po nečem.

Vsi po nečem hrepenimo, tako kot npr. Murn, ki je vse svoje življenje hrepenel po svoji modri vrtnici, Almi Souvan, pa tudi po tem, da bi imel lepše, boljše življenje.

In sama mislim, da ga je prav to hrepenenje naredilo boljšega, polnejšega. Če ne bi v življenju hrepenel, tudi najverjetneje ne bi ustvarjal tako dobrih pesmi, ki so polne hrepenenja. Ker hrepeneti je živeti.

Pesnik v pesmih opisuje tudi naravo brez modre vrtnice, pesmi prikazujejo samotno polje, naravo brez svetlega sonca, naravo, kjer so vsi oblaki daleč, daleč proč. Tako sem močno začutila njegovo res res močno in globoko doživljanje ljubljene osebe in njegovo dojemanje življenja. Zdi se, da je brez modre vrtnice – tako kot narava – tudi on pust, otožen, melanholičen. Zdi se mu brezupno živeti v samoti. Želi si toplino, miru, polnosti in prav po vsem tem hrepeni v Modri vrtnici.

Hrepeni po modri vrtnici, ki je njegovo vse, njegov svet, njegovo življenje.

Murnove pesmi so se me globoko dotaknile. Globlje kot marsikatero druge pesmi. Menim, da se človek tako lahko zares močno dotaknejo prav zaradi njegovega pesniškega jezika. Mislim, da je zato, ker je živel tako žalostno in tako nesrečno življenje, še bolje znal ta svoja občutja tudi zapisati. Znal je zapisati svojo žalost, svojo obupanost, svoj nemir in svoje hrepenenje.

Znal je čustva zapisati tako, da jih lahko začuti prav vsak bralec.

Menim, zelo močno, da je prav to tisto, kar ga je naredilo posebnega, kar ga je naredilo močnega, pa čeprav so mu mnogi govorili, da s tem ne bo nikoli uspel.

Ob branju so mi, priznam, v oči stopile solze.

Pa ne toliko zaradi žalosti kot zaradi vseh teh močnih besed, močnih pomenov in močnih čustev.

Čustev, izliti na papir zaradi žalosti, iz jeze, iz obupa in iz hrepenenja. Murnove pesmi je vedno nekako težko brati. So večinoma žalostne, v njih je vse megleno, saj je tako pesnik opisoval svoje življenje tedaj. Opisoval je zamegljene trenutke, brezpotja, tavanja po gozdovih.

Ena izmed slogovnih posebnosti njegovih pesmi je tudi pogosta raba pridevnikov, s katerimi je vsa ta svoja čustva in razumevanja še dodatno podkrepil, jim dodal globlji pomen.

Verjamem, da se prav vsaka stvar v življenju zgodi z nekim razlogom. Prav tako verjamem, da je bilo Murnu namenjeno, da spozna svojo Almo, svoj pesniški navdih, svojo modro vrtnico.

In verjamem, da bom tudi sama v življenju našla svoj razlog hrepenenja, svojo srečo.

Našla bom svojo modro vrtnico.